

SÈRIE 1**OPCIÓ A**

1. Cecília és un dels personatges protagonistes d'*Aigües encantades*, de Joan Puig i Ferrer. Expliqueu la seva posició davant els conflictes ideològics que planteja l'obra i com es relaciona amb els altres personatges principals.
[3 punts]

Pauta de correcció

Els tres punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica:

(a) Que Cecília és la filla de Pere Amat, un propietari ric i poderós del poble on se situa l'acció, que ha estudiat a la ciutat, i que l'accés al coneixement ha suposat l'adquisició d'unes idees progressistes, transformadores i vitalistes que comparteix amb el Foraster. (0,5 punts)

(b) Que el conflicte plantejat neix de l'oposició de dues actituds davant els recursos naturals (en aquest cas, l'aigua): l'actitud tradicionalista, lligada al camp, la religió, la superstició, l'immobilisme i l'acatament de l'autoritat, i la progressista, lligada a la ciència, la raó, la rebel·lia i la llibertat. En aquesta actitud s'hi manifesten les idees del vitalisme i el regeneracionisme. (0,5 punts)

(c) Que aquestes actituds s'encarnen respectivament en Pere i Juliana Amat i el rector d'una banda, i en el Foraster i Cecília, de l'altra. I que Cecília s'hi enfronta des de la seva posició rebel i progressista, començant per l'entorn familiar: s'enfronta al despotisme i l'autoritat del pare i a l'autoritat religiosa, que representen per a ella una presó, i defensa les idees i l'actitud del Foraster, a qui admira i amb qui acaba fugint del poble per poder exercir la seva llibertat individual. (1,5 punts)

(d) I, finalment, que la seva actitud implica el trencament també amb el personatge que més l'entén: el mestre Vergés, atret per les idees modernes però massa pusil·lànim per a actuar, i massa comprensiu amb els valors tradicionals, que considera que tenen valors poètics. (0,5 punts)

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot superar els 3 punts assignats.

2. *El violí d'Auschwitz*, de Maria Àngels Anglada, s'organitza en plans temporals diferents a l'inici, al cos i al final de la novel·la. Expliqueu breument quins són aquests plans temporals, quina presència té en cadascun d'ells el violí i com aquest va tornar a Daniel després d'haver sortit del camp d'extermini.
[2 punts]

Pauta de correcció

Els dos punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica:

(a) Que l'inici de la novel·la se situa en el present dels anys noranta del segle XX, i Regina, la neboda de Daniel, té el violí construït pel seu oncle (0,5 punts).

(b) Que al cos de la novel·la s'explica la vida de Daniel al camp d'extermini, en el passat dels anys quaranta, i la construcció d'aquest violí (0,5 punts).

(c) Que, al final, la novel·la torna a situar-se en el present dels noranta, i reapareix el violí, tocat per Regina, en l'homenatge a Bronislaw, i que el mecànic Freund el comprà en la subhasta dels bens de Sauckel i el lliurà a Daniel (1 punt).

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2 punts assignats.

3. Comenteu el poema «I quan confiats els arbres» («Les imatge, i 5»), del llibre *El poema de la rosa als llavis*, de Joan Salvat-Papasseit. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

— Els recursos formals.

— El tema del poema en relació amb la història amorosa descrita en el llibre i la representació de l'estimada.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

I quan confiats els arbres

1

i quan confiats els arbres es vesteixen
ignoren els seus ulls
nit dia sol estelada plena

i les rodes de la fortuna de la seva sina

i el misteri de la rosa vermella dels seus colzes

ignoren el seu ventre
 damunt la cripta ufana
 que flameja el seu cos

vas de l'amor
 llet i mel en son clos
 flor d'atzabeja:

—quan confiats els arbres es vesteixen
Ella és la Primavera

i 2

com una fletxa el seu mentó
 quan besa
—com una fletxa els seus braços alçats

la seva sina com una sageta
—una sageta el seu gest marxant

fletxa

arc

sageta

sagrari de carn:

i la joguina com la més tallant

Pauta de correcció

Els tres punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir:

(a) Si comenta que el poema, sense rima ni mètrica, presenta algunes de les pautes formals més característiques del llibre, que Salvat-Papasseit incorpora de l'avantguarda: la supressió parcial dels signes de puntuació; l'eliminació de les majúscules, excepte quan es refereix a l'amant (Ella) i a la seva figuració mítica (Primavera); el trencament dels versos o els versos esglaonats. Es valorarà si l'examinand proposa interpretacions concretes i raonades d'aquest recurs en el context concret en què apareixen. (1 punt)

(b) Si comenta que, dins de l'itinerari amorós que descriu el llibre, el poema se situa en el moment de la separació després de la trobada entre els dos amants. En una primavera simbòlica, que representa l'esclat de vida i de bellesa exuberant, el cos de la noia es transforma primer en la natura mitificada: el seus ulls són el cicle solar; els pits, la roda de la fortuna; els colzes, una rosa vermella, i el sexe és alhora una cripta, llet i mel, i flor d'atzabeja. Però en el record de l'acte sexual, el cos de la dona es transforma de nou en una fletxa o sageta, un símbol de l'elevació, del moviment ascendent primer i descendent després, però també de la ferida de la carn; amb l'evocació de la ferida de la sageta, Salvat-Papasseit reprèn la representació mítica del déu d'amor, Cupido, que ja havia tractat en el poema «Ulls clucs l'amor». Aquesta doble metamorfosi culmina en un joc de gradacions, representat gràficament per l'esglaonament dels versos del final. El poema es tanca amb una síntesi de l'ars amatoria de Salvat-Papasseit: amb la conversió de la dona estimada en un «sagrari de carn», el poeta sacralitza la sensualitat. (2 punts)

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut.

OPCIÓ B

1. Expliqueu l'estructura del llibre *Vent d'aram*, de Joan Vinyoli, i descriuiu els temes dominants a cada part. Relacioneu aquests temes amb les imatges emprades i amb el títol del llibre.
[3 punts]

Pauta de correcció

Els tres punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica:

- (a) *Que els poemes continguts a Vent d'aram estan agrupats en tres parts sense títol, numerades 1, 2 i 3, precedides per un poema, titulat «Amb ronca veu», que fa de pròleg al conjunt. (1 punt)*
- (b) *Que la divisió en parts correspon al predomini d'uns temes determinats. El tema dominant de la primera part és la consciència del pas del temps, la vellesa i el record de la joventut, expressat sobretot a través del paisatge. La segona part agrupa poemes de caràcter amorós, que oscil·len entre la consciència de la pèrdua i l'exaltació de l'instant en la relació eròtica. La tercera part gira a l'entorn del pas del temps i la presència de la mort com a element indèstria de la vida. (1 punt)*
- (c) *Que Vinyoli recorre en tot el llibre a les imatges extretes de la natura, sobretot els boscos, les muntanyes, els gorgs, etc., en part relacionades amb el passat, i que moltes d'aquestes imatges evoquen de manera molt precisa les últimes hores del dia i l'estació de la tardor, com a correlat de l'experiència vital del poeta. (0,5 punts)*
- (d) *I que la metàfora que dona títol al llibre prové d'un vers d'un poema del llibre («El graner morat») i designa el vent de l'hora de la posta, de color d'aram, per tal de subratllar la idea de la tardor de la vida. (0,5 punts)*

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 3 punts assignats.

2. *Ball robat*, de Joan Oliver, consta de tres actes i un epíleg, i cadascuna d'aquestes parts s'esdevé en un espai diferent. Expliqueu breument aquests quatre espais i la seva significació en l'obra.
[2 punts]

Pauta de correcció

Els dos punts assignats es poden atorgar:

- (a) *Si l'examinand explica els diferents espais que configuren els tres actes i el desenllaç: el dormitori de Cugat-Mercè (acte I), la saleta d'estar d'Oleguer-Eulàlia (acte II), la sala amb terrassa d'Oriol-Núria (acte III) i el menjador independent d'un restaurant de luxe (epíleg). (1 punt)*
- (b) *Si en descriu succintament els aspectes més rellevants, com per exemple que delaten el nivell socioeconòmic dels protagonistes, que permeten mostrar els personatges en la seva intimitat, que es van obrint (del més privat al més públic) a mesura que avança l'obra, que l'espai del desenllaç és l'únic que és neutral, i que en aquest darrer els personatges s'asseuen a la taula seguint les seves inclinacions sentimentals. (1 punt)*

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2 punts assignats.

3. Comenteu aquest fragment del capítol XII («Vida enrere») de *Solitud*, de Víctor Català. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

- La situació de l'episodi en la novel·la i en l'evolució de la protagonista.
- La funció del pastor per a la protagonista.
- La relació del pastor amb la natura i la creació artística.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Un dia, quan ell acabava de parlar, ella, mirant-se'l amb mirada rendida d'enamorada i resumint en quatre mots totes ses admiracions, li preguntà:

—¿Com vos ho feu, pastor, per a saber tantes coses?

El pastor somrigué senzillament.

—Jo no fai res per a sebre res, ermitana.

—Doncs, qui vos les ha ensenyades, totes aquestes rondalles?

El pastor es tirà el pelut enrere, i la pal·lidesa de son front, prenyat de pensaments, semblà fer una mena de resplendor.

—Unes, les més petites —respongué amb lentitud—, me les contaren els avis de Sant Ponç; les atres... Nostro Senyor...

I com vegés que la dona seguia mirant-lo sense pestanyejar, aclarí la misteriosa resposta:

—Con vegi un paratge nou de la muntanya, m'assegui tot solic i me'l miri bé una bella estona; i mirant-me'l, senti una escalfor en la boca del cor, i de mica en mica aqueia escalfor me se'm pugí en amunt com una fumera, i m'ompli el cap i me fa rumiar, rumiar... I com si una veu me les anés dient, me venen totes les coses que hi deuen havere passades en aqueis paratges... I per això jo digui que me les conti Nostro Senyor, perquè, digueu: pot éssere atra que la veu de Nostro Senyor aquesta que un hom se senti ací dedins con rumia?

I en els ulls serens del creador hi resplendí la fermesa d'una santa convicció, enterament innocent de presumpcions, mentre la Mila sentia que, davant l'altesa de l'elet*, ella s'humiliava fins a la pols de la terra.

elet: 'elegit'

Pauta de correcció

Els tres punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir si explica:

(a) Que l'episodi se situa en un moment important de la novel·la: el capítol XII narra la recuperació de la Mila després de patir una depressió (XI, «Mal de muntanya»), i precedeix el capítol revelador de l'ascensió al Cimalt (XIII), en el qual coincideixen el coneixement de la muntanya i el desengany pel que fa a l'edat del pastor —i, per tant, el desengany de les expectatives i les fantasies de la Mila. I que el capítol està ocupat sobretot per la progressiva confiança de la Mila en la natura i per una de les rondalles del pastor. (1 punt)

(b) Que el pastor, apel·latiu amb el qual se l'anomena al llarg del relat (en realitat, es diu Gaietà), té per a la Mila un valor protector, guidor i de conseller. Que és presentat com un savi, coneixedor dels secrets de la natura i que, com un mestre, els descobreix a la Mila («Com us ho feu, pastor, per saber tantes coses?»); i que això en fa objecte d'atracció de la Mila («mirada rendida d'enamorada», «totes ses admiracions»). (1 punt)

(c) Que la relació amb la natura que s'explica en aquest fragment correspon a la concepció modernista de l'artista: l'individu capaç de sotmetre la natura i transformar-la gràcies a l'art, en aquest cas les rondalles, que interpreten de manera artística, irracional, els misteris naturals. I, més concretament, que la concepció expressada pel pastor recorda la teoria de la paraula viva de Joan Maragall: la contemplació de la natura fa néixer espontàniament la paraula creadora: «mirant-me'l, senti una escalfor en la boca del cor, i de mica en mica aqueia escalfor me se'm pugí en amunt com una fumera, i m'ompli el cap i me fa rumiar, rumiar». Es valorarà positivament que noti que el pastor és qualificat de «creador» i «elet» ('elegit'), i les referències al seu «front prenyat de pensaments» que emet «una mena de resplendor». (1 punt)

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat, se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut.

SÈRIE 5

OPCIÓ A

1. La protagonista de *Solitud*, de Víctor Català, viu un conflicte entre el desig i la frustració. Expliqueu aquest conflicte vital en relació amb els personatges masculins de la novel·la. Podeu tenir en compte el valor simbòlic d'alguns elements com ara la imatge de sant Ponç o el prec al Bram.
[3 punts]

Pauta de correcció

Els tres punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica:

(a) Que la protagonista, la Mila, és una dona jove de la plana, òrfena i ingènua, que acompanya el seu marit a la muntanya per fer-se càrrec d'una ermita; i que en aquesta nova vida, es fa explícit el contrast entre el seu desig de normalitat (tenir una vida sexual i afectiva amb el seu marit, ser mare) i la frustració d'aquesta expectativa, perquè Maties és drogo, indolent i no té cap interès sexual per la seva dona. (0,5 punts)

(b) Que aquest conflicte personal es projecta en les relacions de Mila amb tots els altres personatges.

Maties: mancat de voluntat, de dignitat, d'afecte i d'interès sexual per la seva muller, Maties s'allunya progressivament de Mila a mesura que s'acosta i cau sota la influència de l'Ànima.

El pastor: la Mila l'idealitza i, encara que no s'ho confessi, hi projecta indirectament el seu desig; el fa un home de quaranta anys, i per això durant la pujada al Cimalt fantasieja amb una possible agressió sexual; el fantasieig s'esvaeix quan se li revela l'edat veritable (seixanta anys) i, definitivament, quan pren consciència de la fidelitat del pastor a la muller morta.

Baldiret: Baldiret és a l'ermita, juntament, amb el Pastor, durant una bona part de la novel·la. Baldiret representa el fill que la Mila no ha tingut, i amb qui pot vehicular el seu desig maternal.

Arnau (del mas de sant Ponç): Arnau és un home jove i ben plantat, que manifesta el seu desig sexual per Mila (raó per la qual trenca el seu prometatge), i pel qual Mila se sent manifestament atreta. Arnau representa la possibilitat d'una vida afectiva i sexual normal, però el vincle matrimonial n'impedeix la realització.

L'Ànima: en relació amb l'Ànima, Mila és també objecte de desig sexual, en aquest cas evidentment indesitjat; es poden recordar els episodis en què la Mila es descobreix mirada per ell. Amb l'assassinat del pastor i la violació de Mila al final de la novel·la, els desitjos de Mila adopten la forma més negativa, brutal i destructiva possible. (2 punts)

(c) Que és fonamental el prec de Mila al Bram; tot i que el prec no es fa explícit, de la presència de Baldiret es desprèn un prec relatiu a la sexualitat, la fecunditat i la maternitat. Que és també un element simbòlic la imatge de sant Ponç, sobretot en la visió subjectiva i el somni de Mila (especialment, el ventre repulsiu «de dona grossa», o el peu flàccid com la bossa de tabac de Maties). Es valorarà l'esment d'altres elements simbòlics relacionats amb la sexualitat, com ara la falç del pastor i el ganivet o la fura de l'Ànima. (0,5 punts)

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot assignar

per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 3 punts assignats

2. Expliqueu la importància, la funció i el significat dels elements de la naturalesa a *Vent d'aram*, de Joan Vinyoli.
[2 punts]

Pauta de correcció

Els dos punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica:

(a) *Que al llarg del llibre, i sobretot a la primera part, els elements del paisatge són presents en la majoria de poemes. (0,5 punts)*

(b) *Que, en general, és un paisatge de muntanya, amb referències a boscos, arbres, muntanyes, neu, gorgs i fonts, però també hi veiem la presència ocasional del mar, i amb moltes referències a les hores finals del dia i a l'estació de la tardor. (0,5 punts)*

(c) *Que el paisatge és important perquè pot exercir dues funcions: d'una banda, es pot identificar amb el de la comarca de la Selva, on Vinyoli va passar la infantesa, i per tant s'associa al passat perdut i al record (0,5 punts); de l'altra, els elements de la naturalesa adquireixen un valor simbòlic: acompanyen les reflexions del poeta, que hi cerca la seva identitat, el seu passat, el seu origen, i representen sovint el pas del temps (imatges de la posta de sol o la tardor) o l'esforç del coneixement (així, les fonts o el mar) (0,5 punts).*

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió pertinent no explicitada estrictament en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 2 punts assignats al contingut.

3. Comenteu el fragment següent de *Ball robat*, de Joan Oliver, que correspon al final de l'obra. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):
- El context dramàtic en què se situa el fragment.
 - La relació entre els personatges, especialment entre Oleguer i Cugat, i entre Oleguer i Eulàlia.
 - La idea o les idees que l'autor vol transmetre en el desenllaç de l'obra.
- [3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

CUGAT i OLEGUER queden separats dels altres.

OLEGUER. — Senyor escriptor, no l'hauríem pagada amb or una experiència com aquesta?

CUGAT. — Fet i fet, hauria preferit estalviar-me-la...

OLEGUER. — Imaginar-la, llegir-la, sí! I per què no viure-la? Covards!

CUGAT. — Tot és relatiu, aparent, provisorio... Has escoltat la Núria? Has vist l'actitud de cadascú de nosaltres?

OLEGUER. — Falòrnies d'intel·lectual!

CUGAT. — Mira: suposem que ara fa deu anys els matrimonis entre nosaltres sis s'haguessin combinat d'una altra manera... m'entens, oi?

OLEGUER. — Sí... i què?

CUGAT. — Doncs que això no hauria impedit que ara tinguéssim les mateixes inquietuds i assistíssim a una escena com aquesta o molt semblant... Tant se val!

OLEGUER. — Exacte! Tant se val! Finalment hem coincidit. Ja era hora!
(NÚRIA s'espavila.)

NÚRIA. — Ja estic bé... Gràcies a tots... Perdoneu-me... Us he aigualit la festa... Oriol, no em deixis... (*Es posa dreta, ajudada per ORIOL.*) Anem a casa... a reposar... Que demà arriba el nostre fill...

Se'n van lentament, abraçats per la cintura.

MERCÈ, acostant-se a poc a poc a CUGAT. — Cugat...

CUGAT. — Diques, Mercè...

MERCÈ. — Anem-nos-en...

CUGAT. — Sols? (*Ella es repenja al braç d'ell i assenteix amb el cap.*) A on?

MERCÈ. — On vulguis... però tots dos.

Se'n van, molt junts.

OLEGUER. — I nosaltres?

EULÀLIA. — Què passa, Oleguer?

OLEGUER. — Penso com podríem salvar-nos del ridícul...

EULÀLIA. — Quin home! (*Amable.*)

OLEGUER, acostant-s'hi a tocar. — Fas una cara que no te la coneixia... Et trobo interessantíssima.

EULÀLIA, infantil. — Ja veus!

OLEGUER, pinxesc. — Senyora, em permet una pregunta indiscreta, indecent i tot?

EULÀLIA. — Vostè mateix... Però abaixi la veu: sóc casada!

Pauta de correcció

Els tres punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes:

(a) *Que el desenllaç s'esdevé en el dinar de celebració del desè aniversari de casament de les tres parelles i que prèviament s'ha produït una forta discussió entre la Núria i el seu marit Oriol per culpa d'unes paraules d'aquest darrer en què afirma que si pogués «es descasaria ara mateix». L'examinand podria també esmentar la relativa mala relació matrimonial de totes les parelles. (1 punt)*

(b) *Que entre en Cugat i l'Oleguer hi ha hagut sempre una relació de certa oposició: l'intel·lectualitzat fracàs del primer contrasta amb el triomfant pragmatisme i seguretat del segon. D'altra banda, dins la parella Oleguer-Eulàlia, la dona, tot i sentir-se allunyada del marit i una mica gelosa de les seves suposades infidelitats, es refugia en el propi benestar i la cura dels fills. I al final de tot, en el «restabliment» de les parelles, és de totes la que sembla més atreta pel seu marit. (1 punt)*

(c) Que el fet que les tres parelles tornin a la «normalitat» després del trasbals que s'ha produït durant la celebració del desè aniversari del seu casament implica una visió desencisada de la condició humana; el fracàs matrimonial evident en seria una bona prova. L'examinand pot fer esment també de la ironia que representa aquesta «tornada a la normalitat». (1 punt)

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot superar els 3 punts assignats al contingut.

OPCIÓ B

1. *Aigües encantades*, de Joan Puig i Ferrer, planteja un conflicte ideològic. Expliqueu els valors que s'hi oposen i els personatges que els encarnen, i relacioneu-los amb el drama *Un enemic del poble*, de Henrik Ibsen.
[3 punts]

Pauta de correcció

Els tres punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica:

- (a) *Que el conflicte principal neix de l'oposició del poble i de les seves forces vives (mossèn Gregori i Pere Amat) a la solució que el Foraster, a qui fa costat Cecília, proposa per a aprofitar l'aigua dels Gorgs de la Verge i posar fi als problemes de la sequera: per a aquells, el gorgs són un lloc sagrat d'aigua quieta, i, per al Foraster, una font d'aigua viva; i que en aquest conflicte general, s'hi inscriu el que oposa Cecília, una dona jove, amb estudis i alliberada, als seus pares. (0,5 punts)*
- (b) *Que s'hi oposen els següents valors: d'una banda, el camp, la ignorància, la religió, la superstició, el tradicionalisme, la conformitat, l'immobilisme, el sotmetiment a l'autoritat; de l'altra, els seus contraris: la ciutat, el saber, la ciència, la raó, el progrés, la rebel·lia, l'acció, la lluita i la llibertat. (1 punt)*
- (c) *Que el rector i els Amat representen la posició tradicionalista, immobilista, fatalista, supersticiosa i reaccionària, contrària al progrés; i que Cecília i el Foraster representen el vitalisme i el regeneracionisme, que vol sotmetre la natura a la ciència i posar-la al servei del progrés de la humanitat. (1 punt)*
- (d) *Que Aigües encantades és deutora de l'obra Un enemic del poble (1882), del dramaturg noruec Henrik Ibsen; que l'obra d'Ibsen planteja també l'enfrontament d'un individu (el doctor Stockmann) a una col·lectivitat a l'entorn d'un problema de salut amb les aigües d'un balneari. Com en l'obra de Puig i Ferrer, qui oposa la veritat i la ciència als interessos materials i l'immobilisme col·lectius, fracassa i ha de fugir. (0,5 punts)*

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 3 punts assignats.

2. Expliqueu com és el personatge de Bronislaw, la relació que té amb Daniel i la seva funció a la novel·la *El violí d'Auschwitz*, de Maria Àngels Anglada.
[2 punts]

Pauta de correcció

Els dos punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica:

(a) Que, en relació amb Daniel, Bronislaw és un presoner al camp d'extermini que ha rebut l'ajut de Daniel davant del comandant; que és amic de Daniel, a qui ajuda i consola; que és un músic de prestigi que interpreta La Follia de Corelli al camp amb el violí construït per Daniel; que aconsegueix sortir del camp d'extermini gràcies a l'ajuda d'un músic de l'exèrcit alemany; que va a viure a Suècia, d'on només surt per actuar en algun país proper per la seva por de viatjar; que Climent Moragues havia estat alumne seu; que, en un homenatge que se li fa, retroba el violí de Daniel, amb el qual toca la seva neboda Regina. (0,25 punts per resposta correcta, fins a un màxim de 1,5 punts)

(b) Que, quant a la seva funció, Bronislaw uneix els episodis del passat, és a dir, la vida al camp d'extermini, en què coincidí amb Daniel, amb el present dels anys noranta del segle XX, tot lligat per la interpretació d'una mateixa peça musical, La Follia de Corelli, i pel violí (0,25 punts), i que completa el final de la història de Daniel al camp mitjançant els seus records (0,25 punts).

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió pertinent no explicitada estrictament en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 2 punts assignats al contingut.

3. Comenteu el següent poema d'*El poema de la rosa als llavis* de Joan Salvat-Papasseit, que pertany a la sèrie «El desig i el convit». Tingueu en compte, sobretot, aquests aspectes (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):
- La mètrica, l'estructura del poema i els recursos formals.
 - El tema del poema en relació amb el lloc que ocupa dins del llibre.
 - El sentit simbòlic dels elements urbans i mecànics.
- [5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

RAILS I MÉS RAILS

rails i més rails

—i més rails

i més rails—

(la xemeneia fa el seu nom blanc
en marxa)

jo resto pres per la xarxa dels rails:
cor i desig com unes mans lligades

(si xiula fort

penso que m'ha cridat)

—perquè enyora l'amant

i jo l'amor del cos
i el de l'amor només de l'estimada

i ara imagino
el seu bes i el seu braç
i és sols l'agulla dels rails
i la màquina

MÉS RAILS QUE VOLS D'OCELL
LA MATINADA CLARA

Pauta de correcció

Els tres punts assignats al comentari de contingut es poden assignar si l'alumne/a tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir:

(a) Si identifica que el poema combina trets tradicionals amb d'altres de procedència avantguardista, com ara els versos trencats; els jocs tipogràfics amb majúscules i minúscules, que perden la funció demarcativa per subratllar la importància d'un fragment, o la supressió dels principals signes de puntuació. (1 punt)

(b) Si comenta que el poema, situat a les acaballes del llibre i inclòs dins la secció «XIX Carte-Lletre», representa el record en què ha quedat atrapat l'amant després d'una experiència amorosa, que representa com un laberint de vies per on el tren és obligat a circular sense escapatòria, a trenc d'alba. Aquesta alba urbana, doncs, emmarca el desvetllament del somni amorós, que ha representant l'itinerari eròtic que descriu el poema. (0,75 punt)

(c) Si explica que els motius maquinístics (els rails, l'agulla, la xemeneia) que tant havia exaltat el futurisme i que es repeteixen en el cas de "rails" obsessivament com el soroll rítmic del motor del tren avançant sobre les vies, permeten completar, per una banda, l'itinerari circular (i per tant també obsessiu) que descriu el llibre, perquè suposa un retorn a un escenari industrial, que el poeta havia abandonat a l'inici («Deixaré la ciutat»), com a condició prèvia per crear un univers íntim, personal, idealitzat, harmònic i imaginatiu, que ha estat l'escenari de l'experiència eròtica i de la seva teoria amorosa. Per l'altra, aquests mateixos elements urbans evocuen el cos de l'estimada, que el poeta enyora. Conclosa aquesta experiència, resta l'angoixa de la solitud, que empeny l'amant a imaginar-ne la veu en els xiulets del tren i a acceptar la seva condició de presoner, captiu de la pròpia figuració, com denoten els darrers versos del poema. El record i la figuració del goig viscut («i ara imagino») s'esvaeixen, doncs, en la realitat enganyosa. (1,25 punts)

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut.